

Advies

Rolnummer: RP. 112

DE BEDRIJFSKOMMISSIEKAMER VOOR RIJK EN POLITIE,
ADVISERENDE NAAR AANLEIDING VAN EEN VERZOEK OM
BEMIDDELING EN ADVIES INZAKE EEN GESCHIL TUSSEN:

De Hoofdofficier van Justitie van het Arrondissementsparket Rotterdam
(onderneming), hierna te noemen : de bestuurder, enerzijds

en

de ondernemingsraad van het Arrondissementsparket Rotterdam, hierna te noemen :
de ondernemingsraad anderzijds.

Verloop van de procedure

Binnen het arrondissementsparket Rotterdam wordt gestreefd naar een aantoonbare verbetering van de veiligheid binnen het parket. Daartoe is een systematische, structurele en integrale aanpak vereist op het gebied van samenwerking tussen alle diensten, organisaties en instellingen die te maken hebben met veiligheid en leefbaarheid. Een van de gevolgen van die vereiste samenwerking is de aanpassing van de bedrijfstijd en werktijden van het parket aan de werktijden van de politie. Bestuurder heeft op 13 december 2002 een eerste voorstel werktijdenregeling gedaan, welke d.d. 7 april 2003 is gevolgd door een aanvullend verzoek. Op 2 mei 2003 heeft de ondernemingsraad de bestuurder schriftelijk laten weten niet te kunnen instemmen met het voorstel, waarop bestuurder op 19 augustus 2003 met een hernieuwd voorstel is gekomen, welke hij na beraad met de ondernemingsraad heeft ingetrokken. Op 23 januari 2004 biedt de bestuurder de gewijzigde en aan de thans bestaande rechtspositionele regelgeving aangepaste werktijdenregeling parketsecretarissen die als politie parketsecretaris worden tewerkgesteld, opnieuw voor instemming aan de ondernemingsraad aan. De ondernemingsraad laat bij brief d.d. 29 maart 2004 de bestuurder weten niet in te stemmen met het voorliggende voorgenomen besluit. De ondernemingsraad is wel bereid in te stemmen met de werktijdenregeling als aan een zevental voorwaarden wordt voldaan. Eén van die voorwaarden is dat de werktijdenregeling niet van toepassing is op zondag. Bestuurder is van mening dat dit een onredelijk besluit is, omdat naar zijn mening is voldaan aan het onvermijdelijkheidsvereiste van artikel 21, zevende lid, onderdeel b van het Algemeen Rijksambtenarenreglement (verder: het ARAR), op grond waarvan de werktijdenregeling op zondag mogelijk is.

Behandeling van het geschil

Bij brief van 12 augustus 2004, heeft de bestuurder het geschil ter bemiddeling c.q. advisering als bedoeld in artikel 36, derde lid, van de WOR voorgelegd aan de Bedrijfscommissie voor de Overheid, Commissiekamer voor Rijk en Politie (hierna: de Kamer).

De ondernemingsraad heeft bij schrijven d.d. 27 september 2004 zijn visie gegeven betreffende het geschil.

De Kamer heeft partijen in de gelegenheid gesteld om op 30 oktober 2004 tijdens een zitting van de Kleine Commissie – welke de Kamer uit haar midden heeft samengesteld voor de uitvoering van het mondelinge gedeelte van de bemiddelingsprocedure – hun standpunten toe te lichten.

De bestuurder, de heer H.A. van Brummen, is ter zitting in persoon verschenen. Namens de ondernemingsraad zijn verschenen, mw. T. Boerman (voorzitter), dhr. M. Mulder (penningmeester) en dhr. M. van Heemst (OR-lid).

Desgevraagd hebben partijen aangegeven te kunnen instemmen met een verlenging van de 2-maanden-termijn waarbinnen de Kamer het advies behoort uit te brengen.

Voorts hebben partijen laten weten het advies niet als bindend te beschouwen.

Omvang van het geschil

De omvang van dit geschil wordt bepaald door de vraag of het besluit van de ondernemingsraad niet in te stemmen met de werktijdenregeling als die ook op de zondag van toepassing is een onredelijk besluit is.

Standpunt van de bestuurder

De bestuurder is van mening dat de werktijdenregeling wel degelijk ook geldig is voor de zondag, nu is voldaan aan het onvermijdelijkheids criterium van artikel 21, zevende lid, onderdeel b van het ARAR.

De intensieve samenwerking die is vereist om te komen tot een aantoonbare verbetering van de veiligheid binnen het arrondissementsparket maken het om bedrijfsorganisatorische redenen noodzakelijk om de werktijden van het parket aan te passen aan de werktijden van de politie. Als gevolg van de 24-uurs samenleving is de politie een 24-uursbedrijf geworden, met andere vormen van werken, op andere momenten van de dag. In navolging van de gewijzigde politiewerktijden is het voor het openbaar ministerie van belang om zoveel mogelijk aansluiting te zoeken bij de uren dat het opsporingsapparaat van de politie werkzaam is, zodat adequate leiding aan en opvolging van de opsporing en vervolging worden gegarandeerd.

Aanwezigheid van het openbaar ministerie in de vorm van één politie parketsecretaris per cluster in de avonduren en het weekend is dan ook van belang.

Bestuurder voegt hier nog aan toe dat de aanpassing van de werktijden met zich meebrengt dat de politie parketsecretarissen steeds verdergaande bevoegdheden krijgen toegekend, wat weer bijdraagt aan verhoogde carrière mogelijkheden.

De bestuurder verzoekt de Kamer om – mocht deze bemiddelingspoging niet tot een compromis leiden – te verklaren dat het onredelijk is van de ondernemingsraad de vereiste instemming inzake de werktijdenregeling politie parketsecretarissen niet te geven.

Standpunt van de ondernemingsraad

De ondernemingsraad geeft te kennen dat hij zijn instemming heeft onthouden omdat hij van mening is dat werken op zondag niet redelijk is, althans dat de noodzaak daartoe niet aannemelijk is gemaakt door de bestuurder.

De argumenten van de bestuurder vloeien voort uit zijn wens om de kwaliteit en efficiency te verbeteren c.q. een betere aansluiting te bewerkstelligen tussen het werk van politie en justitie.

Van onvermijdelijkheid in de zin van het ARAR is evenwel niet gebleken. Volgens de heersende jurisprudentie ten aanzien van dit criterium is slechts sprake van onvermijdelijkheid van dienst indien naar algemeen maatschappelijke opvattingen een maatschappelijke noodzaak dat die dienst voortgang vindt, aanwezig is (zoals bij werkzaamheden bij politie, brandweer, ziekenhuizen).

De ondernemingsraad is van mening dat zijn standpunt niet onredelijk is.

Ter zitting verkregen inlichtingen

Op de vraag van de voorzitter waarom het werken op zondag niet landelijk geregeld is nu dit kennelijk noodzakelijk is vanuit het algemene beleid dat voor het hele land van toepassing is, antwoordde de ondernemingsraad dat er binnen een aantal andere parketten, zoals Amsterdam discussies hierover zijn (geweest). Binnen Amsterdam is er bijvoorbeeld een aparte functionaris voor aangesteld, daar is het dus de politie noch het parket die hierin voorziet, maar een functionaris die tussen de organisaties in zit. De bestuurder merkt op dat hij liever een landelijke regeling had gehad, maar dat die er tot op heden nog niet is gekomen. In Rotterdam is men van mening dat de werkdruk in het weekend niet alleen bij de politie moet worden neergelegd. Daartoe is er tussen het parket en de politie een convenant afgesloten met daarin de afspraak dat de vervulling van de functie politie parketsecretaris een gezamenlijke verantwoordelijkheid is. Het is deze gezamenlijke verantwoordelijkheid en de loyaliteit naar de politieorganisatie toe die het volgens de bestuurder onvermijdelijk maken dat er op zondag gewerkt moet worden.

Desgevraagd licht de bestuurder toe dat de nieuwe werktijdenregeling alleen van toepassing is voor nieuwe parketsecretarissen die vanaf het begin af aan – bij de aanstelling- weten waar ze aan toe zijn. Tevens beperkt de werktijdenregeling het werken op zondag tot één jaar, waarin gemiddeld éénmaal per maand op de zondag zal moeten worden gewerkt, met een tussenliggende periode van zes maanden alvorens de functionaris wederom kan worden ingezet. Deze beperking is dezelfde als die voor het werken op zaterdag.

De ondernemingsraad reageert hierop door te verwijzen naar de bestaande jurisprudentie aangaande het begrip “onvermijdelijk” in artikel 21 lid 7 onderdeel b van het ARAR. Daaruit blijkt dat bijvoorbeeld een brugophaler, een brandweerman en de ambulancedienst op basis van het onvermijdelijkheids criterium wel op zondag actief moeten zijn, maar dat dit bijvoorbeeld niet het geval is voor de thuiszorg. In dit kader, zo meent de ondernemingsraad, moet ook de nieuwe werktijdenregeling worden beoordeeld. Uitgaande van die beoordeling kan de ondernemingsraad niet instemmen met de nieuwe werktijdenregeling, ook niet als deze alleen van toepassing zou zijn op nieuwe medewerkers. De frequentie en duur van de zondagsdienst, één zondag per maand, gedurende één jaar met een tussenliggende periode van ten minste 6 maanden voordat een nieuwe periode van één jaar ingaat, doet er bij deze afweging niet toe.

De bestuurder schetst ter benadrukking van het belang van de aanwezigheid van de politie parketsecretaris op zondag de procedure van de “loopzaken”, wat betekent dat niemand het politiebureau verlaat, zonder dat hem/haar bekend is wat er met zijn zaak gaat gebeuren. Het is in eerste instantie de politie parketsecretaris die beoordeelt wat er moet gaan gebeuren, waarvan het maken van een dagvaarding in

persoon onderdeel kan uitmaken. Waarop de ondernemingsraad aangeeft dat ook dit niet kan leiden tot werken op zondag. Voor het onvermijdelijkheids criterium is meer nodig. Zo is bijvoorbeeld niet bekend om hoeveel (loop)zaken het op de zondag gaat en is het ook nog nooit voorgekomen dat een parketsecretaris op zondag in het belang van de dienst door de bestuurder is gevraagd om te komen werken.

De voorzitter merkt op dat de ondernemingsraad weliswaar zijn instemming heeft onthouden, maar desalniettemin wel met de werktijdenregeling kan instemmen als aan een aantal voorwaarden zou worden voldaan. Daaronder valt ook het werken op zaterdag. De ondernemingsraad licht toe dat voor werken op zaterdag het ARAR een ander criterium hanteert, namelijk het noodzakelijkheids criterium, waaraan naar de mening van de ondernemingsraad wel kan worden voldaan.

Bovendien, zo stelt de ondernemingsraad, zijn er voor het werken op zondag alternatieven te bedenken, zoals een andere personele verdeling tussen politie en parket wat zou kunnen op basis van het convenant (dat spreekt namelijk over een gelijkwaardige personele inzet en niet een gelijke personele inzet). Andere oplossingen zouden kunnen zijn, de variant waarvoor Amsterdam heeft gekozen, vanuit thuis, op basis van bereikbaarheidsdienst (zoals bij de Jeugd het geval is) of op vrijwillige basis (net als bij evenementen).

De bestuurder is van mening dat de laatste twee alternatieven niet gepast zijn, omdat hij zich niet wil verlaten op vrijwilligheid. Het is met betrekking tot de evenementen nog nooit voorgekomen dat er geen of onvoldoende vrijwilligers waren, maar het risico in een structurele situatie is onaanvaardbaar. Voor een andere verdeling van de personele inzet op basis van het convenant met de politie voelt de bestuurder niet veel, omdat het gaat om een gezamenlijke verantwoordelijkheid, welke juist door onder meer de gelijk(waardig)e personele inzet tot uitdrukking wordt gebracht. Voor de bestuurder zit de onredelijkheid van het onthouden van de instemming door de ondernemingsraad ook vooral in het niet voldoen aan de gedeelde personele inzet voortkomend uit de, in het convenant erkende, gezamenlijke verantwoordelijkheid. Deze gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt nu door alleen de politie gedragen, hetgeen ook de reden is waarom het tot nu toe niet nodig is geweest om een politie parketsecretaris in het belang van de dienst op zondag op te roepen.

De Kamer heeft ter zitting vastgesteld dat er geen ruimte is voor het bereiken van een minnelijke schikking.

Relevante bepalingen uit de WOR:

Artikel 27, eerste lid

De ondernemer behoeft de instemming van de ondernemingsraad voor elk door hem voorgenomen besluit tot vaststelling, wijziging of intrekking van:

1) a (...);

b. een werktijd - of vakantieregeling;

c. tot en met 1 (...);

een en ander voor zover betrekking hebbende op alle of een groep van de in de onderneming werkzame personen.

tweede lid t/m derde lid (...)

vierde lid

Heeft de ondernemer voor het voorgenomen besluit geen instemming van de ondernemingsraad verkregen, dan kan hij de kantonrechter toestemming vragen om het besluit te nemen. De kantonrechter geeft slechts toestemming, indien de beslissing van de ondernemingsraad om geen instemming te geven onredelijk is, of het voorgenomen besluit van de ondernemer geveerd wordt door zwaarwegende bedrijfsorganisatorische, bedrijfseconomische of bedrijfssociale redenen.

vijfde tot en met zesde lid (...).

Relevante bepaling ARAR

Artikel 21

Eerste lid t/m zesde lid (...)

Zevende lid:

- a. Geen dienst wordt geëist op zondagen, alsmede op de Nieuwjaarsdag, de Tweede Paasdag, de Hemelvaartsdag, de Tweede Pinksterdag, de beide Kerstdagen, de dag waarop de verjaardag van de koningin wordt gevierd en op 5 mei.
- b. Van onderdeel a van dit artikellid kan slechts worden afgeweken indien het dienstbelang dit onvermijdelijk maakt en met in achtneming van het navolgende:
[...]

Achtste t/m twaalfde lid (...)

Overwegingen van de Kamer bij haar advies

Met betrekking tot het door partijen naar voren gebrachte en het ter zitting besprokene, overweegt de Kamer het volgende.

De Kamer merkt allereerst op dat de Bedrijfscommissie een college is dat op grond van het bepaalde in de Wet op de ondernemingsraden bemiddelt en adviseert. Het bepaalde in artikel 36 in relatie tot artikel 27 WOR is daarbij het uitgangspunt.

Gebleken is dat er geen ruimte is voor bemiddeling. Het verzoek van de bestuurder aan de Kamer is niet heel concreet, anders dan dat hij heeft aangegeven van mening te zijn te voldoen aan het vereiste van het onvermijdelijkheids criterium van artikel 21 zevende lid onderdeel b van het ARAR. Dit komt in feite er op neer dat de bestuurder van mening is dat de ondernemingsraad een onredelijk besluit heeft genomen door niet in te stemmen met voornoemde werktijdenregeling. Omdat de bestuurder niet de procedure van artikel 27 vierde lid – het verkrijgen van vervangende instemming van de rechter – in werking stelt en de Kamer niet bevoegd is om uitleg te geven aan artikel 21 zevende lid, onderdeel b van het ARAR, dient de Kamer zich te beperken tot het beantwoorden van de vraag of het standpunt van de ondernemingsraad - niet instemmen met de werktijdenregeling als deze ook op de zondag van toepassing is - onredelijk is.

Gebleken is dat er, ondanks de verandering van de samenleving in zijn geheel in een 24-uurs economie en in navolging daarvan de politieorganisatie een 24-uursbedrijf met als gevolg de noodzakelijkheid voor aanpassing van de functie van politie parketsecretaris, geen landelijke regeling is voor het werken op zondag. Binnen elk parket vindt een afzonderlijke discussie plaats met eigen oplossingen. Binnen het parket Rotterdam is met de politie het Convenant Kwaliteit opsporing afgesloten, op grond waarvan de personele inzet van politie en parket een gelijkwaardige is voor de invulling van de functie van politie parketsecretaris. Ter vervulling van deze

personele inzet moet de bestaande werktijdenregeling worden aangepast. De ondernemingsraad heeft met de nieuwe werktijdenregeling niet ingestemd, desalniettemin kan hij wel met de regeling instemmen als aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. De enige voorwaarde waaraan de bestuurder niet kan en wenst te voldoen is de voorwaarde dat de regeling niet van toepassing is op de zondag. De ondernemingsraad heeft aangegeven dat hij met de zondag niet kan instemmen, omdat niet wordt voldaan aan het onvermijdelijkheids criterium van artikel 21 zevende lid, onderdeel b van het ARAR. Bestuurder is van mening dat hij daar wel aan voldoet.

De Kamer heeft veel begrip voor het standpunt van de bestuurder dat de verantwoordelijkheid voor de (verbetering) van de kwaliteit van de opsporing in gelijke mate bij zowel de politie als het parket ligt en dat het vanuit dat streven en op basis van loyaliteit van de politie parketsecretarissen aan de organisatie, het redelijk is om de werktijdenregeling zo aan te passen dat er ook op zondag wordt gewerkt. Gebleken is dat de afweging tussen werken op zaterdag en werken op zondag in het ARAR wordt gebaseerd op verschillende criteria – noodzakelijkheid versus onvermijdelijkheid - met ieder een eigen toets. Op basis van de door partijen aangedragen argumenten, zowel die tijdens de zitting als die in de schriftelijk overgelegde documenten, is niet gebleken dat de werkzaamheden van de politie parketsecretaris op vergelijkbare wijze onmisbaar zijn als die van een brugophaler, brandweer of ambulancedienst welke in de jurisprudentie omtrent het onvermijdelijkheids criterium uit het ARAR artikel als onvermijdelijk zijn gebleken. Bovendien lijkt de bestuurder niet inzichtelijk te kunnen maken om hoeveel werk (loop-zaken) het op de zondag zal gaan en is gebleken dat het tot op heden niet noodzakelijk is geweest om een parketsecretaris in het belang van de dienst op zondag op te roepen.

Daar komt voorts bij dat het argument van de ondernemingsraad luidende dat hij wil vasthouden aan zondagrust valide is en nadrukkelijk in de overwegingen dient te worden betrokken.

In de afweging van voorgaande argumenten is de Kamer van oordeel dat het standpunt van de ondernemingsraad wetsmatig bezien niet onredelijk is.

Advies

De Kamer is van mening dat het standpunt van de ondernemingsraad niet onredelijk is, nu uit de aangedragen argumenten niet ondubbelzinnig blijkt dat de werkzaamheden van de politie parketsecretaris van zodanige aard zijn dat werken op zondag onvermijdelijk is. Dit mede gezien in het licht van het verschil in interpretatie van de van toepassing zijnde criteria noodzakelijkheid en onvermijdelijkheid met betrekking tot werken op respectievelijk zaterdag en zondag.

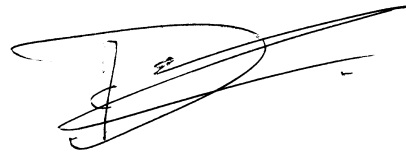
De Kamer adviseert de bestuurder om, gezien de landelijke ontwikkelingen met betrekking tot de samenleving en de kwaliteit van de opsporing, op hoger niveau aan te dringen op een landelijke werktijdenregeling voor de functie politie parketsecretaris.

Den Haag, d.d. 18 november 2004

De Bedrijfscommissiekamer voor Rijk en Politie,
namens deze,

M. Scholtz
Voorzitter

mw. J. Dekker
Secretaris

Wanneer partijen ook na dit advies niet tot overeenstemming komen, kunnen zij het geschil, onder overlegging van dit advies, binnen dertig dagen na verzending daarvan, bij gemotiveerd schrijven voorleggen aan de Rechtbank, sector Kanton, (artikel 36, vierde lid, van de WOR).